

Financieel management en juridische aspecten

Les 7: Financiering van KMO's

Dinsdag 25 maart 2025

Leerdoelen en agenda

1. Crowdfunding case

- Je weet wat **crowdfunding** is en de verschillende vormen
- Je kan de **voor- en nadelen** van een crowdfunding campagne bespreken
- Je kan een crowdfundingcampagne **beoordelen** en de factoren van een **succesvolle campagne** benoemen en toepassen

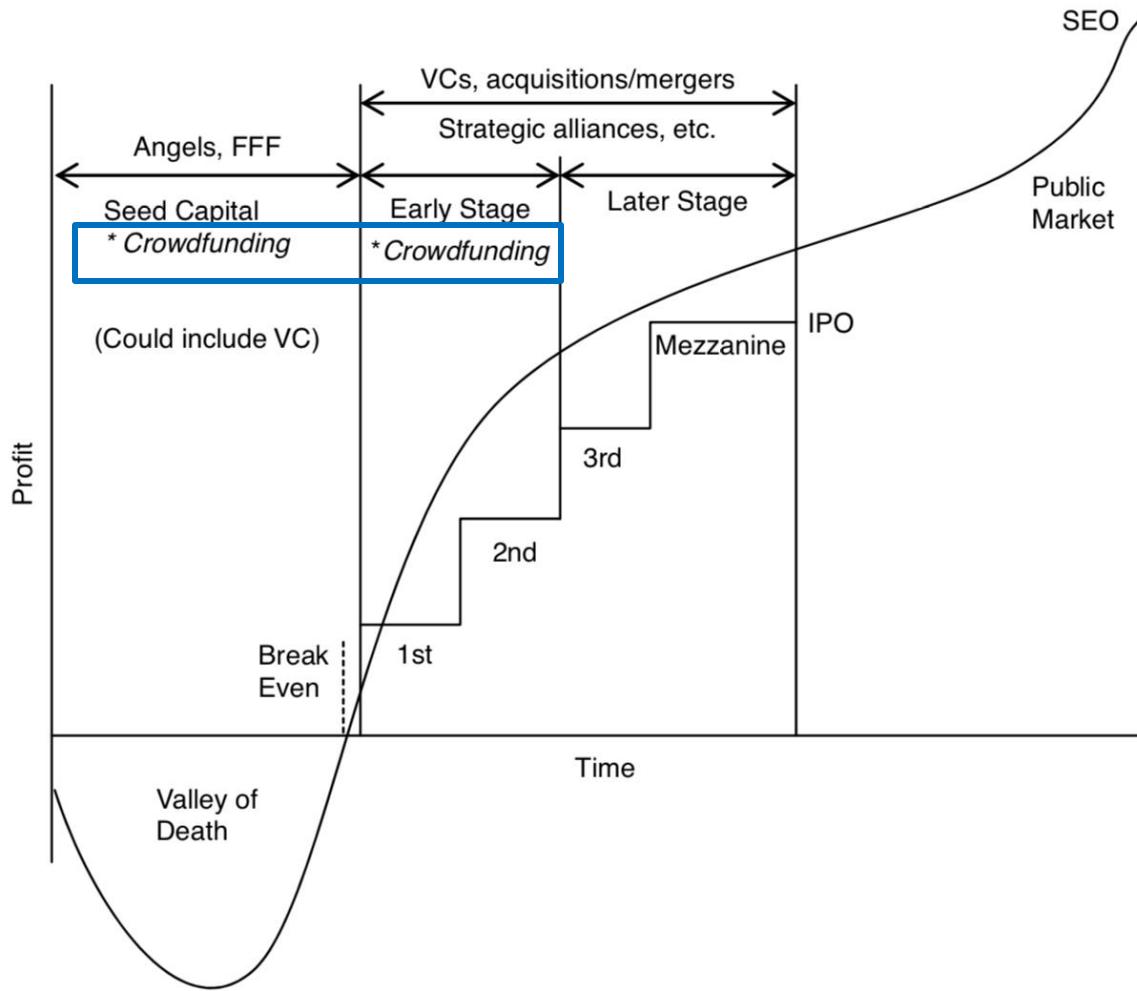
2. Financieringsproblematiek van KMO's

- Je kan uitleggen **waarom KMO's alternatieve financieringvormen** nodig hebben

3. Gebruik van alternatieve financieringsvormen

- Je kan alternatieve financieringsvormen voor KMO's **benoemen en uitleggen**

Financieringslevenscyclus

Crowd funding

- Crowdfunding is het financieren met behulp van kleine bijdragen van vele individuele investeerders (“de crowd”)
- Via onlineplatformen en sociale netwerken
- Crowdfunding is dan ook een middel om het grote publiek de mogelijkheid te bieden een idee of project dat hen aanstaat, collectief financieel te ondersteunen.
- Als kleine investeerder word je nauw betrokken bij het project en krijg je afhankelijk van de uitwerking een rendement of een participatie.

Crowdfunding

Crowdfunding vlag dekt veel!

Crowdfunding

L I T A .CO

Bolero
Crowdfunding

KICKSTARTER

crowdcube

LOOK&FIN

winww
winner

BeeBonds
BUILD TOGETHER

ecco nova
SUSTAINABLE INVESTMENT COMMUNITY

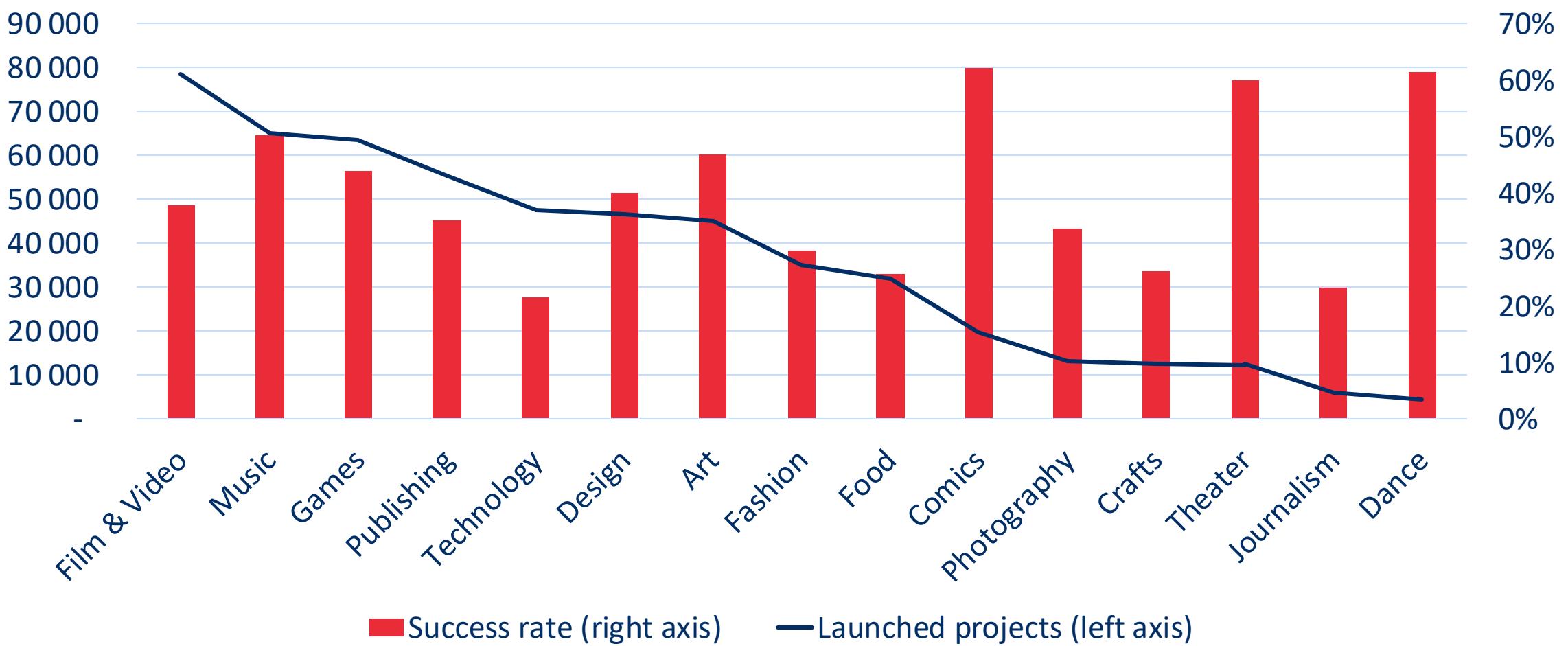
spreds

INDIEGOGO

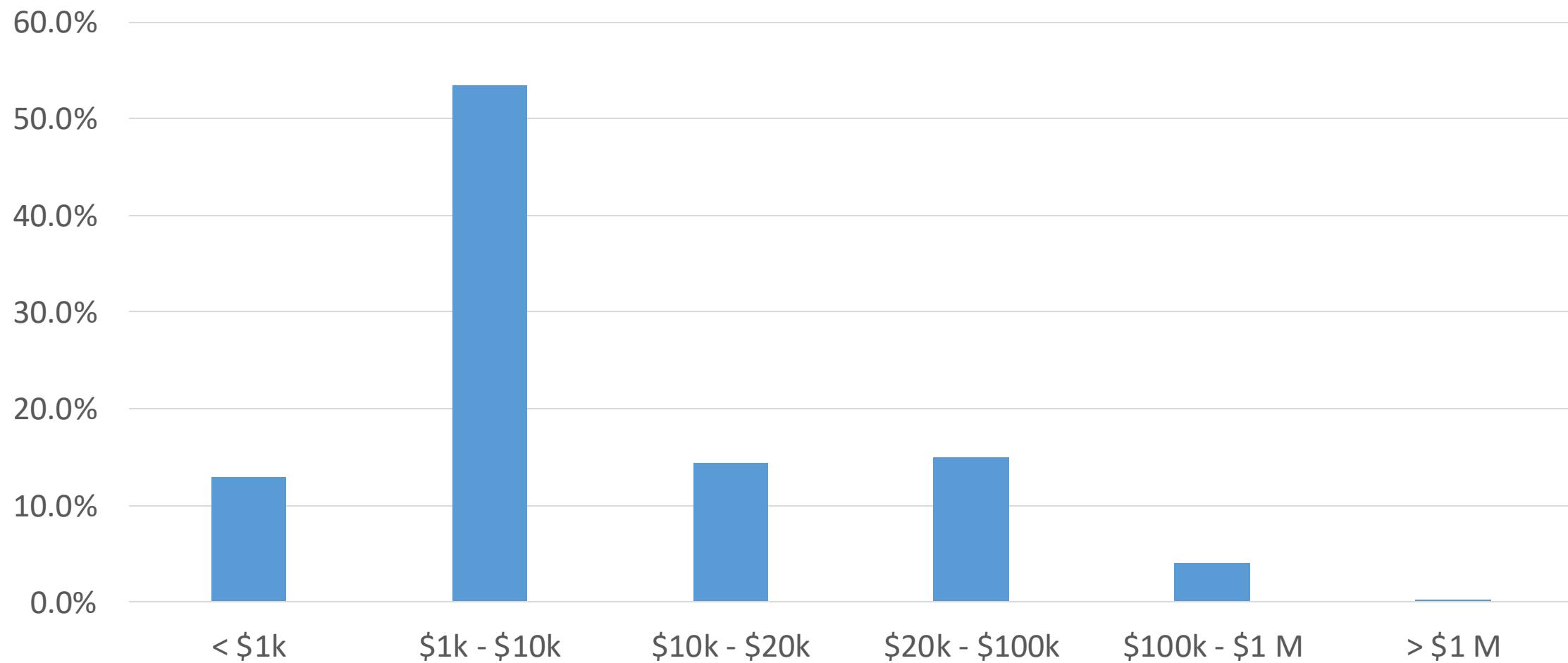
Statistieken Kickstarter (Maart 2022)

- Voorgestelde projecten: 553.006
 - Succesvol gefinancierde projecten: 217.603
 - Succes ratio: 39%
-
- Totaal opgehaalde financiering: \$5,87 miljard
 - Gemiddeld bedrag per project: \$26.976
-
- Totaal aantal unieke investeerders: 20,847,330
 - Gemiddelde bedrag per investeringsbelofte: \$282

Voorgestelde projecten en succesratio per categorie, Okt 2021

Aandeel van totaal gefinancierde projecten per bedrag, Okt 2021

Grote projecten via Kickstarter

Name	Type	Goal	Amount
Novels by Brandon Sanderson	Novels	\$1 million	\$42 million
Pebble Time	Smartwatch	\$500,000	\$20 million
Brandon Sanderson's Cosmere RPG	Tabletop role-playing game	\$250,000	\$15 million
Coolest Cooler	Portable cooler	\$50,000	\$13 million
Frosthaven	Board game	\$500,000	\$13 million

Video Coolest Cooler

- <https://www.kickstarter.com/projects/ryangrepper/coolest-cooler-21st-century-cooler-thats-actually>

Video Enerchi Bites

Diana Hardeman

Experience

milkmade Founder and CEO
MilkMade Ice Cream
dec. 2009 - heden · 12 jr 11 mnd
New York, NY

Triage Senior Associate
Triage Consulting Group
aug. 2005 - mei 2007 · 1 jr 10 mnd
San Francisco, CA and Altanta, GA

Education

 NYU Stern School of Business
MBA, Specializing in Finance, Marketing, and Entrepreneurship
2007 - 2009

 University of California, Berkeley
BS, Business Administration
2001 - 2005

Waarom een nieuwe ambachtelijke ijszaak?

Waarom een nieuwe ambachtelijke ijszaak?

Waarom een nieuwe ambachtelijke ijszaak?

Strawberry Shortcake - Honey Roasted Honeycomb - Coffee + Donuts - Trail Mix - S'More - May Margarita - Mango Sticky Rice - Moroccan Mint - Honey Lavender Granola - Tom Collins - Key Lime Pie - Pop Tarts - Horchata - Maple Pancake - Tiramisu - Churro - Marzipan Pig - Snickerdoodle - Dirty Banana - Hay (yes, for horses) - Snakebite - Big Stick - Blueberry Buckle - Caramel Apple - Earl Grey Pine - Peanut Butter Jelly - Potpourri - Carrot Cake - Fruitcake - Amaretto Biscotti - Watermelon Snow - English Toffee - Mint Julep - Frozen Hot Toddy - Spiced Cider - EVOO - Blackcurrant Gingersnap - Southern Sweet Tea - Mint Chocolate Brownie - Chestnuts Roasting - Pine! - okay, we'll stop now

*"I just had the best ice cream of my life!
@MilkMade's PB&J.
Thank you for making me a believer!"*

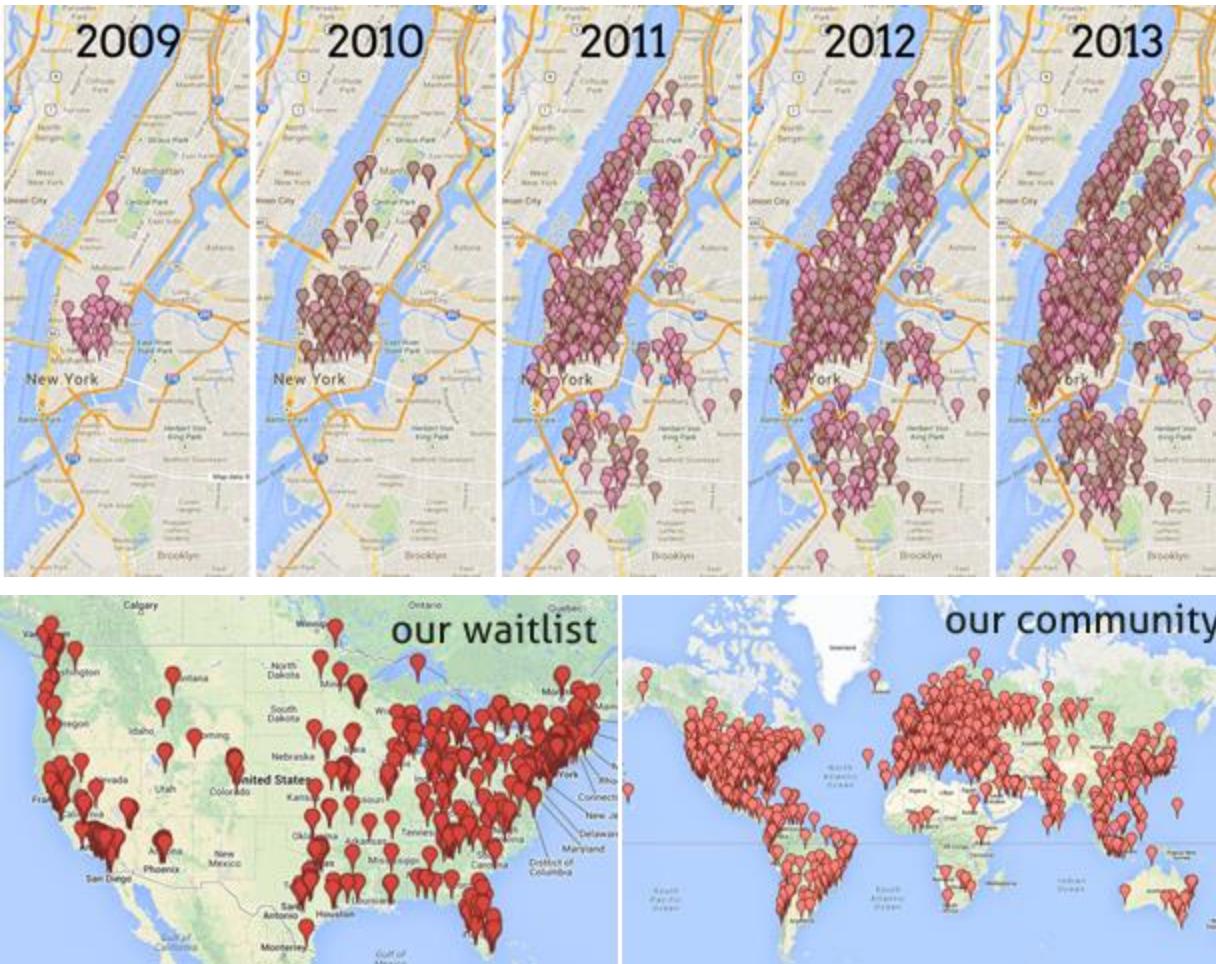

"Now I understand the SCREAM part. This "Coffee and Donuts" pint is heaven. Everyone needs to know."

"I just want to say that this subscription was the first Father's Day gift I gave my husband (for his first Father's Day) and it will probably be impossible to beat. He loves ice cream but he really LOVES your ice cream and it is hands-down the best ice-cream we've ever tasted."

Snelle groei van klanten, wachtlijst en community

Neem 10 minuten in groepen van ongeveer 3-6 personen om over de volgende vraag na te denken:

Waarom een **crowdfunding** campagne voor MilkMade?
(in plaats van een lening, FFFF, ...)

Kies 1/2 personen die de crowdfunding campagne zullen **pitchen** voor de aula...

... voor een kritische groep met **potentiële investeerders** die **kritische vragen** zullen stellen!

Waarom een crowdfunding campagne voor MilkMade?

Waarom een crowdfunding campagne voor MilkMade?

- Nieuwe **ijsmachine**
- **Marktvalidatie**
- **Naamsbekendheid** opbouwen
- **Activeren** van het klantenbestand
- Potentiële **investeerders** aantrekken
- Biedt **analyses** voor waar uit te breiden
- **Testen** van verschillende communicatiemiddelen met publiek

Hoe voerde MilkMade de crowdfundingcampagne uit?

Wat vind je goed aan de campagne?

Wat zou je anders doen?

Hoe voerde MilkMade de crowdfundingcampagne uit?

Welcome to Kickstarter's Creator Handbook! This guide will walk you through everything from planning your shipping to communicating with backers.

[Jump in >](#)

Getting started	Funding	Fulfillment
Telling your story	Promotion	Further reading
Building rewards	Communicating with backers	

Video

Join the
milkmade
LICKSTARTER

Marketing en mediabereik

THUNDER CLAP

Soraya Darabi · Reece Pacheco · Sarah Simmons · Brad Feld · Sam Herbert · Kirk Love · Chris Kurdziel · Katie Becker · Cassie Marketos · Yancey Strickler · DJ Premvarree · Rob Frank · Henry Stul · Amanda Peyton · Anthony Koithra · Peter Hersberg · Jonathan Puebla · Sheila · Allison Nutting · Kirsten Hendricks · Tammy Loh · Paul Wu · Heather Sommers · Matt Braley · Courtney Lewis · Chelsea Orcutt · Alex Hsi · Charlotte Druckman · Patricia Newman · Gillie Nevel · Seth Nemeroft · Matt Lehrer · **Sam Fingold** · Annelie Sherman · Michelle Luft · Charlene Chuang · James Felser · Amanda Pouchot · Steven Hurowitz · Aimee Giese · Alex Wagner · Joshua Stylian · Alexandra Olsen · Bryan Muir · Rebecca Solow · Erika Dremer · Michael Galpert · Alex Paulenoff · Debra-Ellen Glickstein · Denise Cole · Sabrena Tufts · Karishma Mehta · Sumit Varshney · Michael Edwards · Katie Allegretti · Dave Dicamillo · Lily · Devin Brown · Will Washburn · Erika Lynne Durham · TJ Villamil · **Leslie Schleiger** · Ronnie Fleischer · Casey Alberti · Alessio Signorini · Keith Salvata · Tyler Remmert · Emily Dubner · Douglas Kurdziel · David Tisch · Bramie Jim · Kristen Kipps · Oakley Jones · Mamoojo · Leah Tunney · Dayva Isaac · Bobbie Dausat · Amy Watson · Amara Boerner · Veronica Allen · Daryn Nakhud · Eddie · Eric Jakeway · Matthew Marinelli · James Morrison · Karen Garraway · David Pond · Nancy Martira · **John Serini** · Chelsea Rogers · Andrew Meyerson · Michele Bove · Valerie Haliburton · Katherine Wolf · Michelle Wong · Paulwei Wang · Gabriella Barnstone · **Nigella Ryan** · Emily Wood · Lisa · Whitney Florin · Erin Hanson · Crysanthene Tenentes · Kristi Knapp · Lisa Lovestrand · Jennifer Kwon · Yvonne Chen · Josephine Pizziotto · Kunal Shah · Jenny Liang · Jameson Dempsey · Emily Essner · **Derek Flanzraich** · Patricia Kenlon · Mike Ressel · Brandon Tripp · Tal Atlas · K. David Marple · Derek Duff · Victoria Alefosio · Tara Teaford · Jeannine Torres · Mara Quinn-Poag · Fred Chung · Rebekah Aha · Alison Goodrich · Pavla Mikula · Emily Reese · Juan · Jeff Vancen · Megan Gillemore · Rebecca Leonard · Kaitlyn Pello · John Roberdeau · **Wayne Garraway** · Chris Cramer · Christina Park · Luke Virkstis · Matt Boggie · Sarah · T. Dillard · Ted Sandwell · Myfawey · Simon Hart · Cecilia Anne Corran · Victoria Rogers · Sean Hughes · Justin Kalis · Roslyn Raskin · Noa Yemini Arias · Maureen Wilde · Wendy Wong · Crystal Zhai · Missy Cohen · Dominick · Nina Lombardo · Peter Povetkin · Garrett Shirey · Ted Lovinger · Garrett Dallas · Burke Johnson · Keith Henderson · Chester Koluch · Douglas Parker · Marjorie Soifer · Kate Shillo · Yoni Markman · Ronald Leiber · Karyn Armstrong · Lauren Liu · Alexander Zahringer · Austin Shirey · Jennifer Colly · Kayla Broder · Jessie Lathorne · Robyn Iqbal · Stephan Johnson · Brandon Arbitrari · Emma Johnson · Jaspal Singh · Jenny Hsieh · Leah Caplanis · Sera Prash · Lauren Heckler · Chris Becker · Lee Brundt · Christy Nino · Sam Girotra · Martha Roth · Lidia Fluhme · Orton Gole · Tom G · John Riccardi · William Kim · Kent Kristensen · Mike · Alan Palmer · Leesa Hall Kurdziel · Michael · Efren Holugan · Simi Mavi · Catherine Robertson · Nancy Tovar · Jenny Everett · Hayley Picchini · Cynthia Mann Haiken · Genna Forley · Connor Bradley · Craig DeCecchis · Laura Little · Monica Khurana · Arthur Kwok · Allison Bury · Son Step · Nicole Blumenfeld · Shanna · Allison Jeffrey · Amanda D'Arvia · Kelley Martinovich · Charles Brennen · Diane Gotua · Ryan Purcell · Sarah Aviram · Shaun Wong · Bahar Porte · Susan Barrett · Emaan Mahmood · David Lifson · Chris Burris · Ramona · Yonnie Zheng · Molly Keene · John Hendren · Angela Kotwicki · **Jim H** · Margaret Campagna · Robert Fuchs · Marcia Proctor · Geoff Keller · Chris Broadbent · Explorer Games · Benjamin Vie · Jeannine Woo · Great America Beverage · Krista · Andrew Garraway · Jeannie Elder · John Truong · Jeff Miller · Jason Anello · Mike Schou · Risha Stropole · Megan Culbert · Kaytee Stick · Shruti Basavaraj Ahluwalia · Jordan Anderson · Elizabeth Jewell · Monica Bousie · Cynthia Furman · Ward Jones · Jesse Hallmark · Scott Iseri · Ryan · Cathy Martin · Meghan · **Janet Cole**

Beloningen (1/3)

\$5

FRIENDS OF MILKMADE | A BIG THANKS ON OUR BLOG
MilkMade would be nothing without its members and supporters, and we want you to know how much we appreciate it. A pledge of \$5 gets you a shout-out on our popular blog, Adventures in Ice Cream, which has over a million and a half followers.

\$5

FRIENDS OF MILKMADE | SIGNATURE 'SCREAM E-RECIPE
Can't wait to get your hands on our first and most famous Salted Caramel flavor? Then try your hand at making it at home! With just a \$5 pledge, we'll send you our secret recipe so you can churn up our Signature 'Scream in your very own kitchen!

\$30

FRIENDS OF MILKMADE | TOTE
It's in the bag! At this pledge level, you'll receive our first signature MilkMade tote. We find that it's perfect for trips to the local greenmarket.

\$35

FRIENDS OF MILKMADE | PICK UP OUR SIGNATURE 'SCREAM SAMPLER SET
We're launching our five Signature 'Screams' in 2014 at select retail stores. This pledge will get you an exclusive taste of them before anyone else. Pick up your sampler set of 5 MilkMade Minis up at various locations in NYC & BK.

\$45

FRIENDS OF MILKMADE | FOODIE POSTER
Deck the walls! With the custom Foodie Poster of our Signature Salted Caramel 'Scream' recipe. We teamed up with KTCHN13 for these exclusive, available-only-on-our-Lickstarter pieces of true art. 13" wide, 19" tall, printed on #100 cover stock, matte paper.

\$50

FRIENDS OF MILKMADE | ICE CREAM SOCIAL IN NYC
You're invited! Big things are happening at MilkMade and we're celebrating. It will be our first ever ice cream social here in NYC and we would love for you to join. Party with us and then take home a sampler pack of our five Signature 'Screams'!

\$50

FRIENDS OF MILKMADE | LIMITED EDITION #LICKSTARTER SHIRT
Like our flavors of the month, we're doing one production run and one production run only for these shirts. With these limited edition #Lickstarter shirts, you can sport and support our 'scream' everywhere you go.

\$60

FRIENDS OF MILKMADE | OUR FIRST 'SCREAM' SHIRTS
The very first custom designed MilkMade ice cream tee. All yours for a pledge of \$60. Seriously, this is our gift to you - we get almost as many compliments on these shirts as we do about our 'scream'!

\$100

FRIENDS OF MILKMADE | TOASTY TIME NEAPOLITAN MITTEN SWEATSHIRT
Stay toasty this winter with the MM x TT collaboration - The Neapolitan Toasty.

Beloningen (2/3)

\$100

MEMBERS OF MILKMADE | 2 LIMITED EDITION PINTS SHIPPED TO YOUR DOOR

Going once. Going only once. For one time only, we will bring back the best of the best, our Limited Edition 'Screams, and deliver them to your door, anywhere in the US. We've got Pretzel, Strawberry Shortcake, Red Velvet, and S'More, and you get to choose two to be shipped right to your door.

\$180

MEMBERS OF MILKMADE | ALL 4 LIMITED EDITION PINTS SHIPPED TO YOUR DOOR

Do all 4 of our "Limited Edition" flavors look good to you? Then forget choosing because you can have them all! For this pledge level, we'll send pints of these four fab flavors straight to your door. Pretzel, Strawberry Shortcake, Red Velvet Cake, and S'More, coming to your door.

\$100

MEMBERS OF MILKMADE | GIFT 2 LIMITED EDITION PINTS SHIPPED TO YOUR FRIEND'S DOOR

'Tis the season! What better gift for that ice cream lover in your life than the Limited Edition membership to Milkmade. A pledge of \$100 includes 2 pints of his choice of our Limited Edition 'Screams. Sent right to his door. (If you pledge before Dec 15, we'll send your recipient a personal hand-written "welcome to the Limited Edition Membership" card by Dec 24th.)

\$180

MEMBERS OF MILKMADE | GIFT ALL 4 LIMITED EDITION PINTS SHIPPED TO YOUR FRIEND'S DOOR

Don't make him choose... send your friend all 4 pints of our Limited Edition 'Screams, delivered straight to his door! Each pint is an experience he will not soon forget. (If you pledge before Dec 15, we'll send your recipient a personal hand-written "welcome to the Limited Edition Membership" card by Dec 24th.)

Beloningen (3/3)

\$500

THE PINT SOCIETY | NAME YOUR DREAM 'SCREAM

We know the feeling when you can't find the perfect flavor in stores (that's how we got started). Our solution: Make up your own! Tell us what your dream 'scream' is and we'll craft it for you and send two pints (+ the recipe) straight to your door.

\$1,000

THE PINT SOCIETY | A DAY WITH THE MILKMAIDS IN NYC

You are hereby an honorary Milkmaid! Bring two pals and spend a day with us at our facility to learn the craft of ice cream. Diana and the team will plan a day with you to help dream, craft and eat your 'scream.'

\$2,500

THE PINT SOCIETY | WE'LL CATER YOUR NEXT PARTY

Take your next party to the next level while helping US get to the next level. For this pledge, we'll cater your next party of up to 50 attendees in New York. With a custom flavor to match your theme, or pair with your wine, or top off your dinner.

\$5,000

THE PINT SOCIETY | A DAY WITH THE MILKMAIDS AT YOUR PAD

You are hereby an honorary Milkmaid! Invite a couple of pals over and spend a day with us to learn the craft of ice cream, in the comfort of your own kitchen. That's right, we're coming to YOU! Diana and the team will plan a day with you to help dream, craft and eat your 'scream.' Anywhere in the US.

Exhibit 4 (pagina 14): Lickstarter Rewards Plan

\$ Tier	Tier	Reward	Est. Ship Date	Reward Cost (\$)	Ship Cost (\$)	Total Cost (\$)	Max. Avail.	Pledge Target	KickS Income (\$)	MM Income (\$)	MM Profit (\$)
\$1	Friends of MM	Tumblr is rad	—	0	0	0	×	50	50	46	46
\$5	Friends of MM	Thanks!	Jan-14	0	0	0	×	25	125	115	115
\$5	Friends of MM	E-recipe	Jan-14	0	0	0	50	50	250	230	230
\$30	Friends of MM	Tote	Jan-14	2	2	4	0	20	600	552	472
\$35	Friends of MM	Pick up our Signature 'Screams	Mar-14	15	0	15	100	100	3,500	3,220	1,720
\$45	Friends of MM	Foodie poster	Feb-14	0	3.5	3.5	60	60	2,700	2,484	2,274
		Ice-cream social: Take home our Signature 'Screams samplr pack	Mar-14	20	0	20	100	100	5,000	4,600	2,600
\$50	Friends of MM	Lickstarter shirt	Jan-14	10	2.95	12.95	100	100	5,000	4,600	3,305
\$60	Friends of MM	Cone shirt	Jan-14	10	2.95	12.95	100	100	6,000	5,520	4,225
\$100	Friends of MM	Toasty Time shirt—S	Feb-14	29	10	39	25	25	2,500	2,300	1,325
\$100	Friends of MM	Toasty Time shirt—M	Feb-14	29	10	39	15	15	1,500	1,380	795
\$100	Friends of MM	Toasty Time shirt—L	Feb-14	29	10	39	8	8	800	736	424
\$100	MM members	2 pints	Apr-14	15	40	55	50	50	5,000	4,600	1,850
\$100	MM members	GIFT: 2 pints	Apr-14	15	40	55	50	50	5,000	4,600	1,850
\$180	MM members	4 pints	Apr-14	25	40	65	50	50	9,000	8,280	5,030
\$180	MM members	GIFT: 4 pints	Apr-14	25	40	65	50	50	9,000	8,280	5,030
\$500	Pint society	Name your dream Signature 'Scream, and we'll craft it and send it right to your door	Apr-14	15	40	55	5	5	2,500	2,300	2,025
\$1,000	Pint society	A day with the Milkmmaids: learn the craft of ice-cream from the ice-cream queens.	Apr-14	100	0	100	5	5	5,000	4,600	4,100
\$2,500	Pint society	Custom flavor: party of 50 people	Apr-14	400		400	4	4	10,000	9,200	7,600
\$5,000	Pint society	A day with the Milkmmaids: we come to you.	Apr-14	100	500	600	2	2	10,000	9,200	8,000
\$0	No reward			0	0	0	×	0	—	—	—
								819	83,525	76,843	52,970

Exhibit 4 (page 15): Lickstarter Rewards Actuals

\$ Tier	Tier	Reward	Actual Pledge	Add'l Pledge	KickS Income (\$)	MM Income (\$)	MM Profit Before Rewards (\$)
\$1	Friends of MM	Tumblr is rad	8		13	12	12
\$5	Friends of MM	Thanks!	40		337	310	310
\$5	Friends of MM	E-recipe	50		281	259	259
\$30	Friends of MM	Tote	62	1	1,925	1,771	1,461
\$35	Friends of MM	Pick up our Signature 'Screams	85		3,010	2,769	1,494
\$45	Friends of MM	Foodie poster	18	2	955	879	780
\$50	Friends of MM	Ice-cream social: Take home our Signature 'Screams samplr pack	51	3	2,875	2,645	1,472
\$50	Friends of MM	Lickstarter shirt	19		1,000	920	674
\$60	Friends of MM	Cone shirt	11		1,208	1,111	969
\$100	Friends of MM	Toasty Time shirt—S	7		845	777	504
\$100	Friends of MM	Toasty Time shirt—M	5		500	460	265
\$100	Friends of MM	Toasty Time shirt—L	7		850	782	509
\$100	MM members	2 pints	50		5,255	4,835	2,085
\$100	MM members	GIFT: 2 pints	30		3,000	2,760	1,110
\$180	MM members	4 pints	22		4,070	3,744	2,314
\$180	MM members	GIFT: 4 pints	6		1,815	1,670	1,280
\$500	Pint society	Name your dream Signature 'Scream, and we'll craft it and send it right to your door	4		2,000	1,840	1,620
\$1,000	Pint society	A day with the Milkmaids: learn the craft of ice-cream from the ice-cream queens.	4		4,250	3,910	3,510
\$2,500	Pint society	Custom flavor: party of 50 people	—		—	—	—
\$5,000	Pint society	A day with the Milkmaids: we come to you	—		—	—	—
\$0	No reward		53		12,870	11,840	11,840
			532		47,059	43,294	32,468

Netto inkomen

- Kickstarter bruto opbrengst \$47,059
 - - Minus 8% kosten
- MilkMade bruto opbrengst \$43,294
 - - Minus kosten van beloningen
- MilkMade netto inkomen \$32,468
 - - Minus videokosten
- MilkMade 'echt' netto inkomen \$27,468

Exhibit 5 (page 16): Lickstarter Funding Sources

MilkMade Personal Friends, Family, and Business Contacts	262	\$32,681	69.45%
Members	41	\$2,625	5.58%
Other	529	\$11,754	24.98%
\$47,060			

Bestaat MilkMade Ice Cream nog steeds?

<https://milkmadeicecream.com/>

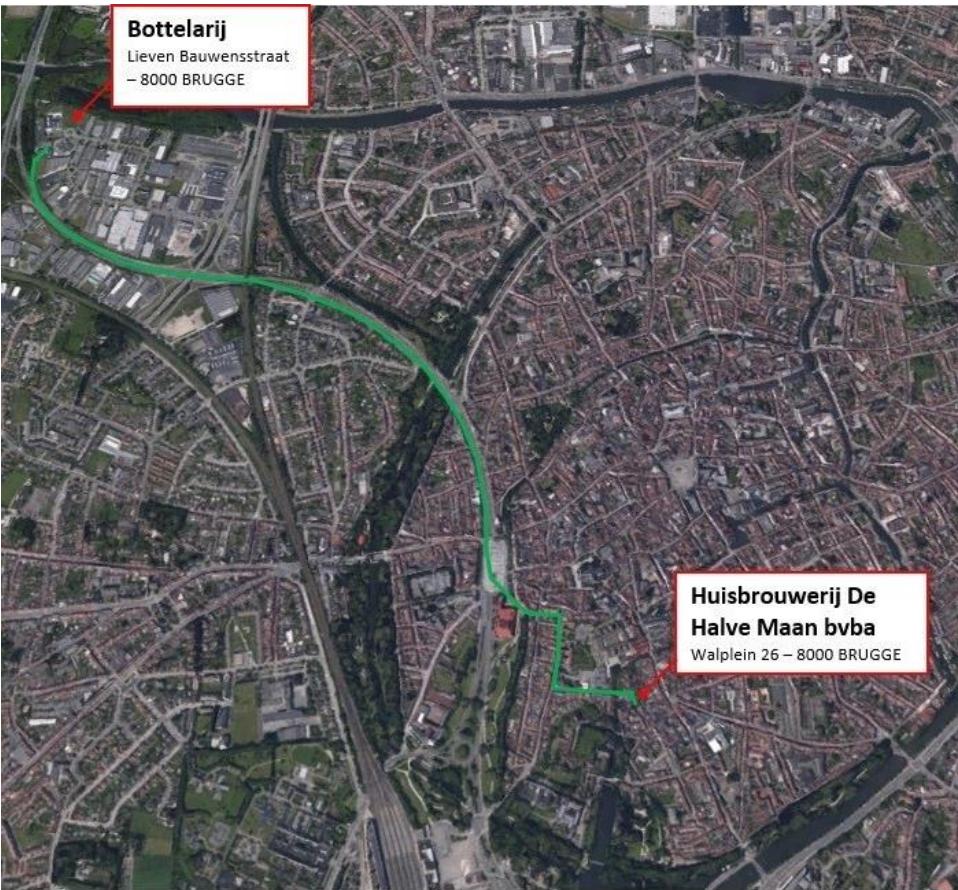
Crowd funding in België tussen 2012 en 2017

- FSMA (2018) analyseerde de crowdfundingcampagnes van de 5 belangrijkste platformen tussen 2012-2017
- 17389 campagnes voorgesteld, slechts 273 (1,6%) gelanceerd
- 232 (85%) met succes gefinancierd
- Groei in populariteit, maar een klein aandeel tov leningen financiële instellingen
- 57% crowdlendingcampagnes (78% van de opgehaalde bedragen)
- Schulden werden opgehaald in 13 dagen, kapitaaldeelname in 62 dagen

Crowd funding tussen 2012 en 2017

- Gemiddeld werd een campagne door 100 verschillende beleggers gefinancierd
- Het gemiddelde belegde bedrag per belegger per campagne was €2871
 - Meer dan 50% belegden minder dan 500 euro
 - Minder dan 3% belegden meer dan 5000 euro
- Gemiddeld rendement van 7,42% op jaarbasis bij crowdlendingcampagnes
- 1,75% van het totaalbedrag dat via schulden werd opgehaald ging in default

Halve maan brouwerij

Halve maan brouwerij

Drie pakketten werden aangeboden aan de deelnemers:

- **Gold** membership: kost €7.500, met elke dag één gratis flesje Brugse Zot 33cl voor de rest van je leven en 18 gepersonaliseerde glazen.
- **Silver** membership: kost €800, met elk jaar een doos van 24 flesjes Brugse Zot 33cl voor de rest van je leven en 6 glazen
- **Bronze** membership: kost €220, met elk jaar een geschenkverpakking Brugste Zot Blond 75 cl, telkens op de verjaardag van de deelnemer.

Voor- en nadelen crowd funding

Voordelen

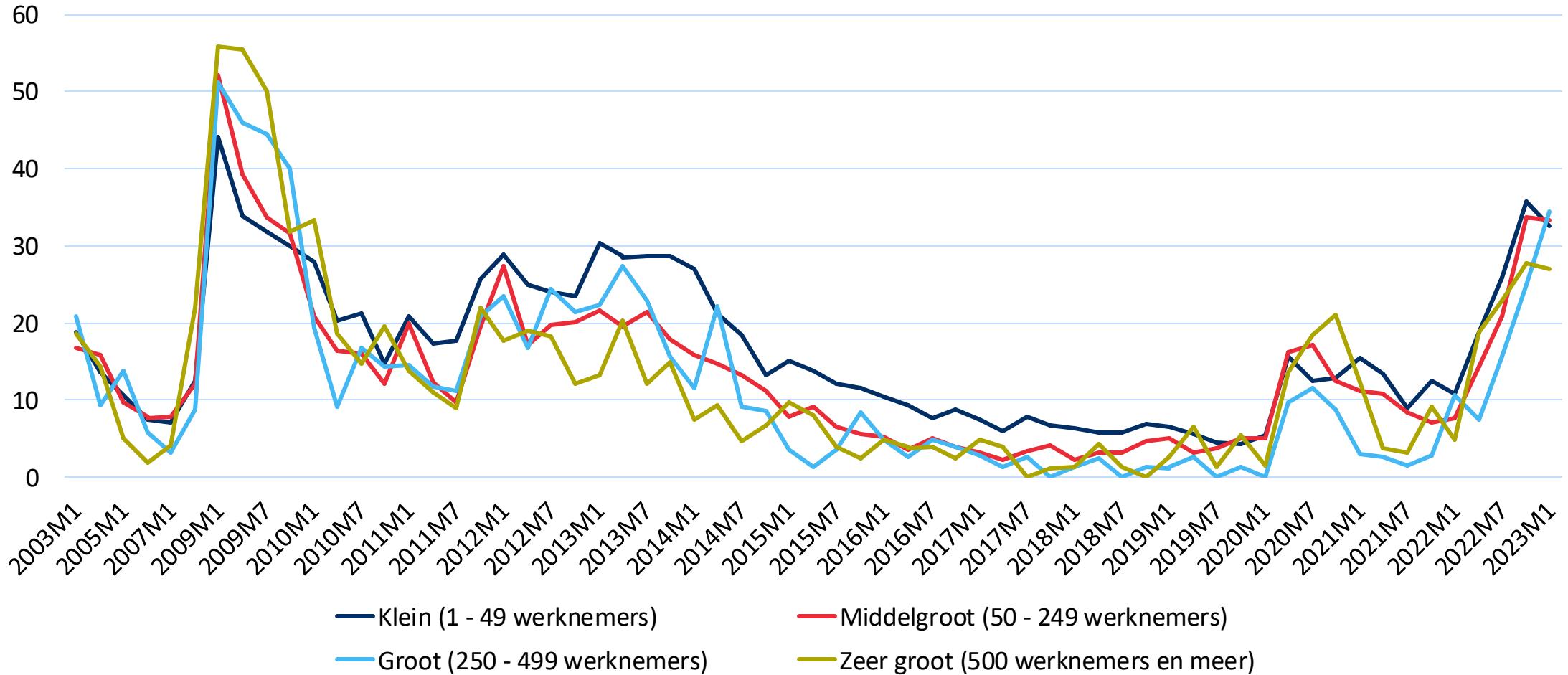
- Profiel en reputatie
- Marketing
- Nauwe betrokkenheid
- Feedback
- Marktonderzoek

Nadelen

- Reputatie
- Intellectueel eigendomsrecht
- Niet noodzakelijk eenvoudiger dan andere financiering

Financieringsproblematiek van KMO's

% ondernemingen die de huidige kredietvoorwaarden als ongunstig beschouwen

Waarom financieringsproblematiek?

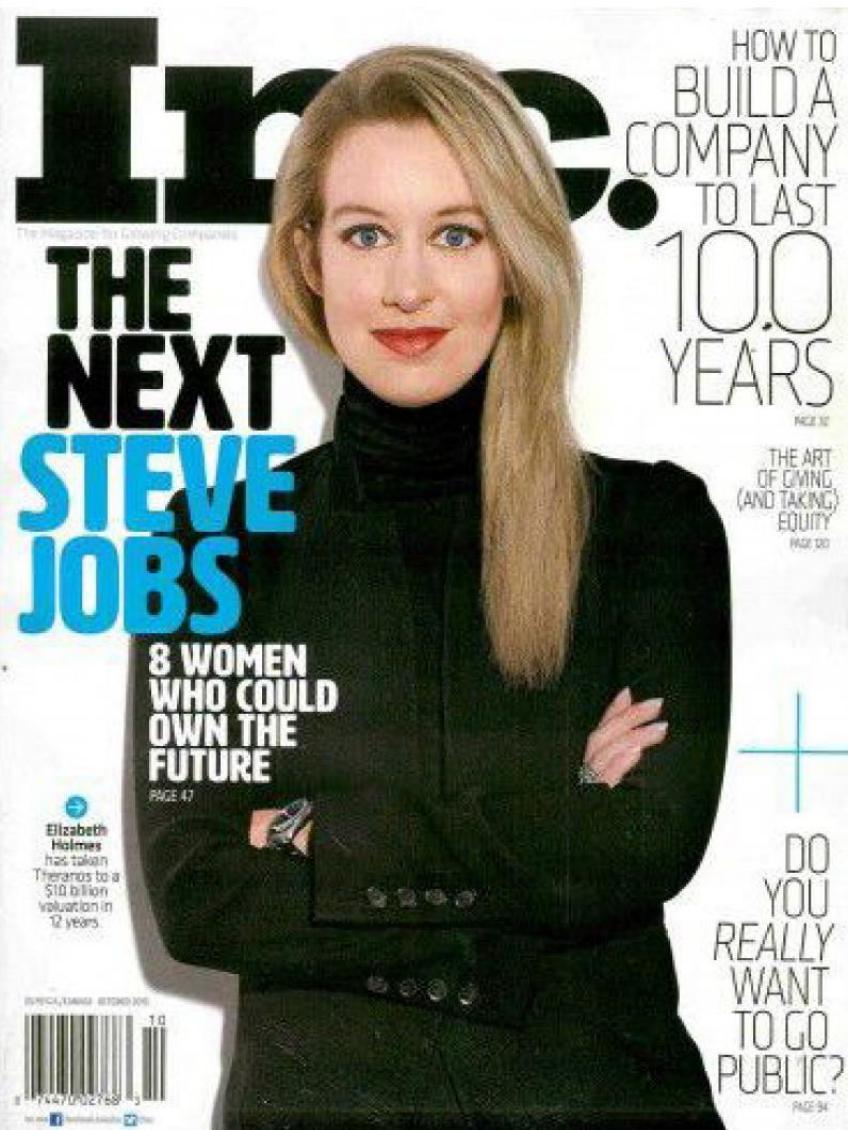
- Hoger risico op wanbetaling en gebrek aan eigen vermogen
→ hogere **tarieven** en hogere **waarborgisen**
- Communicatieproblemen
- Beperkte beschikbaarheid van waarborgen
- Bij starters, innovatieve en sterk groeiende ondernemingen kunnen de toekomstige **kasstromen vrij onzeker** zijn
- Kosten om **informatieasymmetrie** te verhelpen zijn vaak te hoog in verhouding met het geleende bedrag
→ onderaanbod van bankfinanciering voor starters

Oorzaken

Informatieasymmetrie wordt als de belangrijkste oorzaak van kredietrancensoering beschouwd

Meer uitgesproken bij KMO's:

- Minder contacten die publiek beschikbaar zichtbaar zijn
 - moeilijk om kwaliteit naar de bank te communiceren
 - informatieasymmetrie **ex ante**
- Weinig invloed of controle op het gedrag van onderneming na toekenning van krediet
 - informatieasymmetrie **ex post**

Elizabeth Holmes krijgt ruim 11 jaar cel voor fraude met haar bloedtestbedrijf Theranos

In de VS is ondernemer Elizabeth Holmes veroordeeld tot iets meer dan elf jaar cel voor fraude bij het beheer van haar start-up Theranos. Die bracht een zogezegde revolutionaire bloedtest op de markt. Ze was begin dit jaar al schuldig bevonden aan vier klachten van fraude. De 38-jarige Holmes, die zwanger is, heeft tot 27 april de tijd om haar straf te starten, besliste de rechter.

Judit Verstraete, Belga

za 19 nov 2022 08:57

Holmes haalde sinds 2004 honderden miljoenen dollars op van investeerders voor haar start-up Theranos. Ze beweerde dat ze een revolutionaire bloedtest had ontwikkeld. Met slechts enkele druppels bloed zou de test ziektes als kanker of diabetes kunnen opsporen. Theranos werd geschat op een waarde van 9 miljard dollar, Holmes zelf was, tenminste op papier, 4,5 miljard dollar waard.

Haar succesverhaal kwam in 2015 plots tot zijn einde toen de krant Wall Street Journal een reeks artikels publiceerde, waarin grote twijfels werden geuit over haar imperium. De bloedtests zouden helemaal niet werken en Holmes zou ook gelogen hebben over hoe ver de ontwikkeling van de technologie al stond. Ze werd samen met haar vroegere zakenpartner in 2018 aangeklaagd voor fraude. Ze moest zich verantwoorden voor 11 aanklachten en werd er aan vier schuldig bevonden. Ze riskeerde 20 jaar cel.

Informatieasymmetrie verminderen

Relatiebankieren

- Nauwe samenwerking tussen de bank en de KMO
- Beter inzicht in de werking van de KMO
- Klantenbinding → cross-selling
- Betere voorwaarden voor de KMO

Reductie van de looptijd van de schulden

- Kleinere kans dat risicoprofiel van de onderneming in de loop van het contract wijzigt
- Bank heeft de mogelijkheid om kredietvoorwaarden te wijzigen in functie van de evolutie van de onderneming

Informatieasymmetrie verminderen

Beperkende clausules

- Voorkomen dat de kredietnemer ex post meer risicovol gedrag vertoont dan verwacht
- Flexibiliteit van de onderneming wordt wel gereduceerd

Waarborgseisen

- Maar voor KMO's is het echter vaak moeilijk waarborgen te bieden
 - waarborgregeling van de Vlaamse overheid

Informatieasymmetrie verminderen

Enkele praktische tips

- Duidelijke beschrijving van het project in al zijn facetten
→ SWOT analyse
- Onmiddellijk open kaart spelen
- Zich informeren over verschillende financieringsmogelijkheden en zich niet te focussen op één enkele financiële oplossing

Groepsopdracht

Groepsopdracht

- Per groep schrijven jullie een casestudy over een door de docent goedgekeurd bedrijf.
- De casestudy is gerelateerd aan deze cursus en bespreekt bij voorkeur een probleem van het aantrekken van financiële middelen (crowdfunding campagne, beursintroductie, ...) of financiële planning.
- De casestudy mag een Belgisch of buitenlands bedrijf omvatten.

Inhoudelijke eisen

Hoofdrolspeler

De hele case draait om een hoofdrolspeler. Dit is een centraal personage dat voor een uitdaging staat en een beslissing moet nemen. Voorbeelden zijn een CEO, CFO, investeerder, werknemer, stagiair, of een aandeelhouder.

Specifiek tijdsbestek

De beslissing wordt op een specifiek tijdstip gemaakt. Houd er dus rekening mee dat alles wat na dat punt gebeurt, niet bekend is bij de hoofdpersoon op dat moment.

Structuur

Titel en Inleiding

- In de inleiding moet je snel de aandacht van de lezer trekken.
- Je begint met een goed gemaakt verhaal dat het probleem en de context vaststelt, evenals de hoofdrolspeler introduceert.
- Geef de context van de casestudy. Vermeld het tijdsbestek, de locatie, relevante factoren en het doel van de hoofdrolspeler.

Structuur

Achtergrondinformatie over het bedrijf, de industrie en concurrenten

- Deze sectie biedt diepere achtergrond en context, introduceert eventueel nieuwe figuren in het bedrijf, verbreedt het aanvankelijke probleem om de complexiteit ervan weer te geven. Het kan een zeer korte geschiedenis van het bedrijf bevatten en de essentiële bedrijfs- en/of branchegegevens bevatten die de hoofdpersoon op het moment van de beslissing had. Identificeer de belangrijkste producten, diensten en kanten van het bedrijf. Meestal zien we hier ook informatie over omzet, winsten en verliezen en andere financiële kengetallen.

Structuur

Conclusie

- In deze sectie komt u terug op de problemen die besproken werden in de inleiding op de casus.
- In de conclusie moet je de aandacht van de lezer opnieuw vestigen op de hoofdpersoon van de casestudy, kort het centrale verhaal van de casestudy opnieuw aanstippen en de lezer naar een conclusie of beslissing leiden.

Bijlage

Dit deel kan financiële tabellen, tijdlijnen, diagrammen, grafieken, afbeeldingen, enz. bevatten.

Praktische afspraken

- Lengte van de tekst: 2500-3500 woorden
- Referentielijst: op het einde van de tekst
- Bijlage: min. 5 – max. 15 figuren/tabellen/afbeeldingen/etc.
- Groeps grootte: 4-6 studenten, zelf te kiezen
- **Bissers hebben de keuze om ofwel mee te doen aan een nieuwe groepsopdracht ofwel om het groepscijfer van vorig jaar te laten staan. Studenten die het cijfer willen laten staan, e-mailen ten laatste op 1 april over deze keuze.**

Tijdlijn

- **1 april:** deadline aanmelden van groepsleden en onderwerp. Eén groepslid geeft 5-6 namen door per e-mail aan sven.damen@uantwerpen.be (met andere groepsleden in CC). Telkens vermeldt u Familienaam, voornaam studentennummer van alle groepsleden. U geeft ook uw voorkeur van de casestudy/bedrijfsnaam op. Let op: het bedrijf moet goedgekeurd worden door de docent. Cases worden toegewezen op een *first come, first served* basis. Als het bedrijf al is toegewezen aan een andere groep, dan moet een ander bedrijf worden gekozen.
- **31 mei:** deadline inleveren groepspaper

Gebruik van alternatieve financieringsvormen bij KMO's

Het gebruik van alternatieve (of niet-bancaire) financieringsvormen bij KMO's

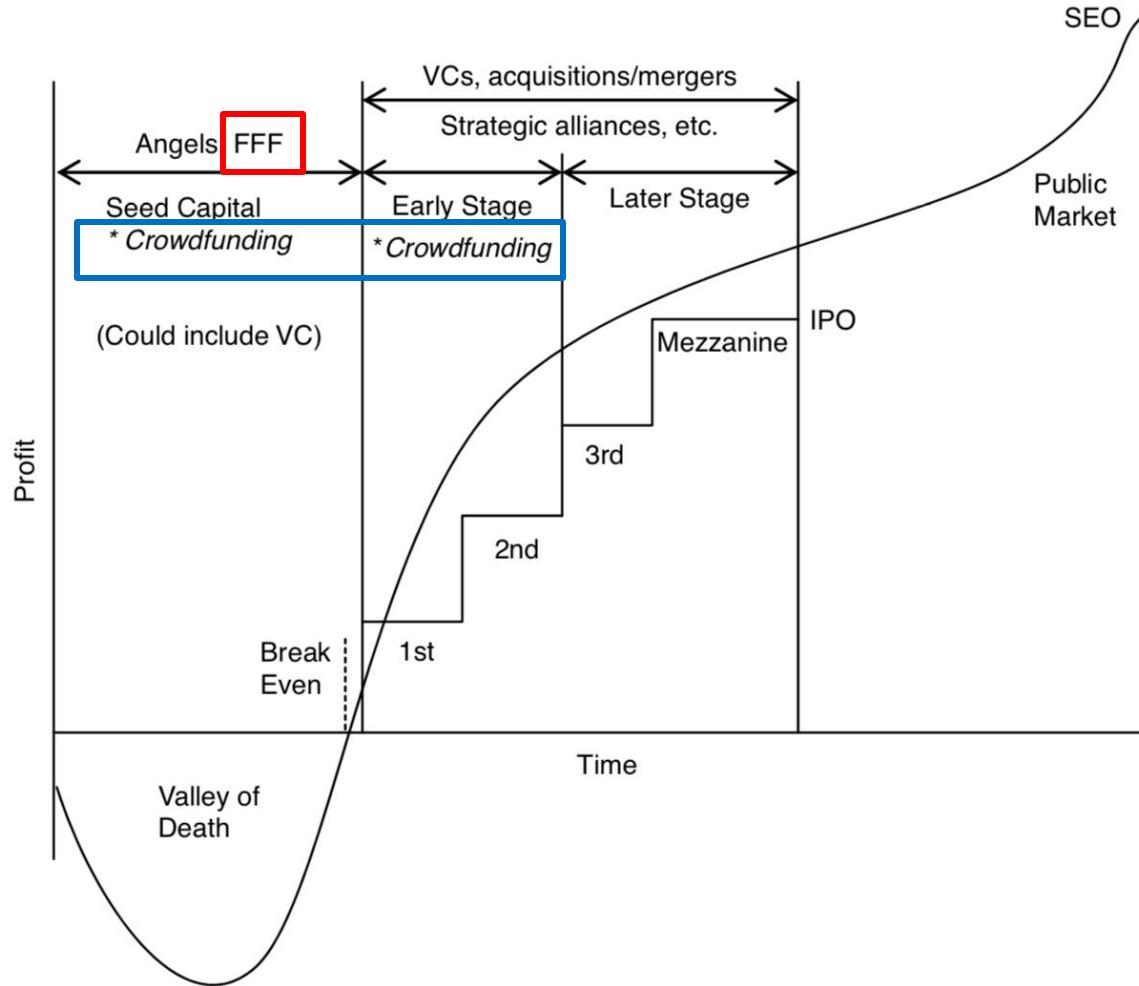
1. Vrijmaken van middelen door een zuinig activa- en passivabeheer
2. Externe financiering met eigen of quasi-eigen vermogen
3. Financiering door een risicokapitaalverschaffer
4. Financiering met vreemd vermogen
5. Crowd funding
6. Initial coin offerings
7. Subsidies en overheidstegemoetkomingen

Vrijmaken van middelen door een zuinig active- en passivabeheer (financiële bootstrapping)

In plaats van te zoeken naar meer externe financiering, kan de ondernemer eerst trachten de nood aan financiering te verminderen door gebruik te maken van zogenaamde **financiële bootstrapping** technieken.

- Beperken van het **klantenkrediet**
- Niet meer **voorraad** aanhouden dan nodig
- **Uitstellen van betalingen** aan schuldeisers en leveranciers
- Grondige analyse van de aanwezige activa
- Aankopen van goederen via **leasing**
- Het samenwerken met een **factormaatschappij**
- Minimaliseren van investeringen door **tweede handsuitrusting** te kopen
- ...

Financieringslevenscyclus

Externe financiering met eigen of quasi-eigen vermogen

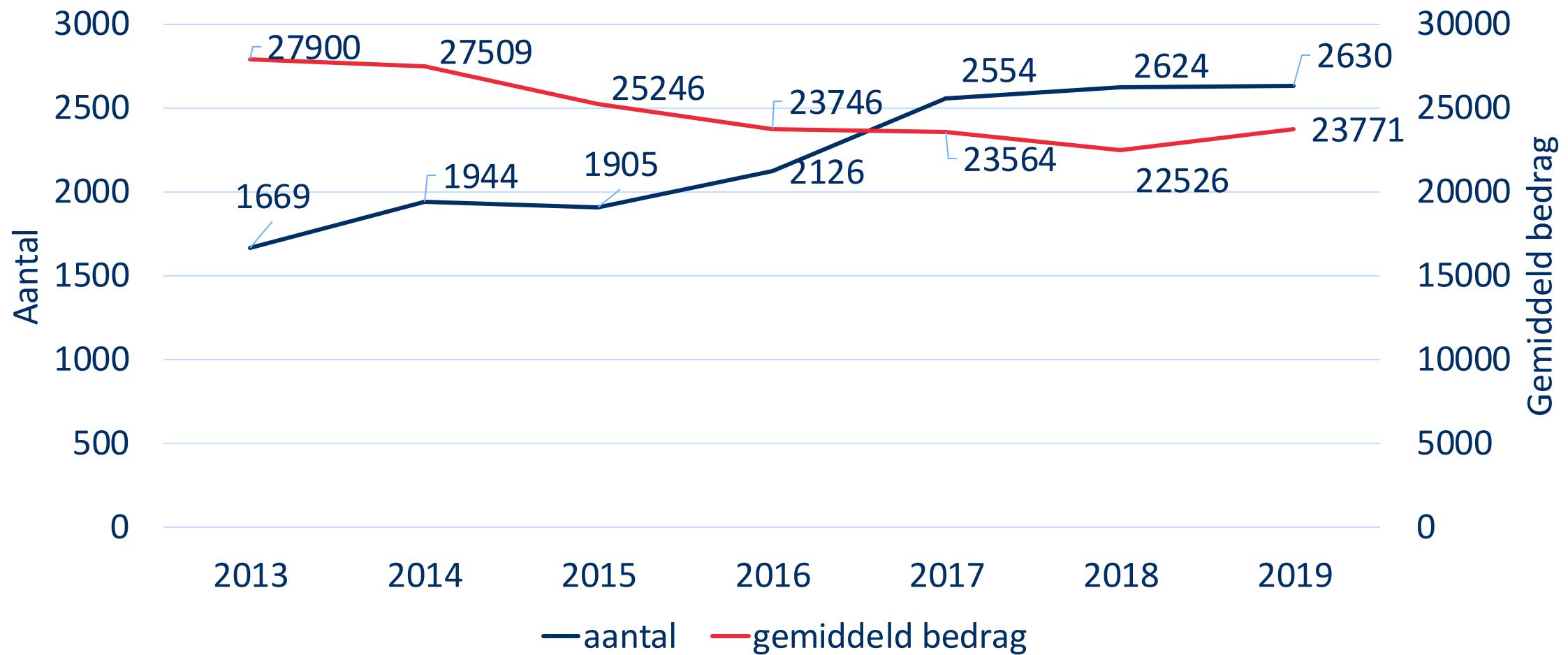
Friends, family and fools

Inbreng van aandelenkapitaal of een achtergestelde lening door vrienden, ouders en andere familieleden

De win-winlening

- Achtergestelde lening met een vaste looptijd van 5 tot 10 jaar
- Maximum €300.000 per kredietnemer en €75.000 per kredietgever
- De rentevoet voor 2024 bedraagt min. 2,875% en max. 5,75%
- Jaarlijks belastingskrediet van 2,5% op het openstaande kapitaal
- Eénmalig belastingskrediet van 30% van het niet terugbetaalde bedrag in geval van faillissement

Aantal win-winleningen en gemiddeld bedrag, 2013-2019

Win-winlening

- Kredietgevers van win-winleningen zijn typisch (dichte) familieleden en kennissen. In de periode 2012-2017:
 - Ouders: 50%
 - Kennissen: 18%
 - Schoonfamilie: 12%
- Sinds 2016 ook mogelijk met crowdfunding (bv. Winwinner)
→ Niet meer noodzakelijk dat kredietgever en kredietnemer elkaar kennen

Win-winlening Mister Spaghetti

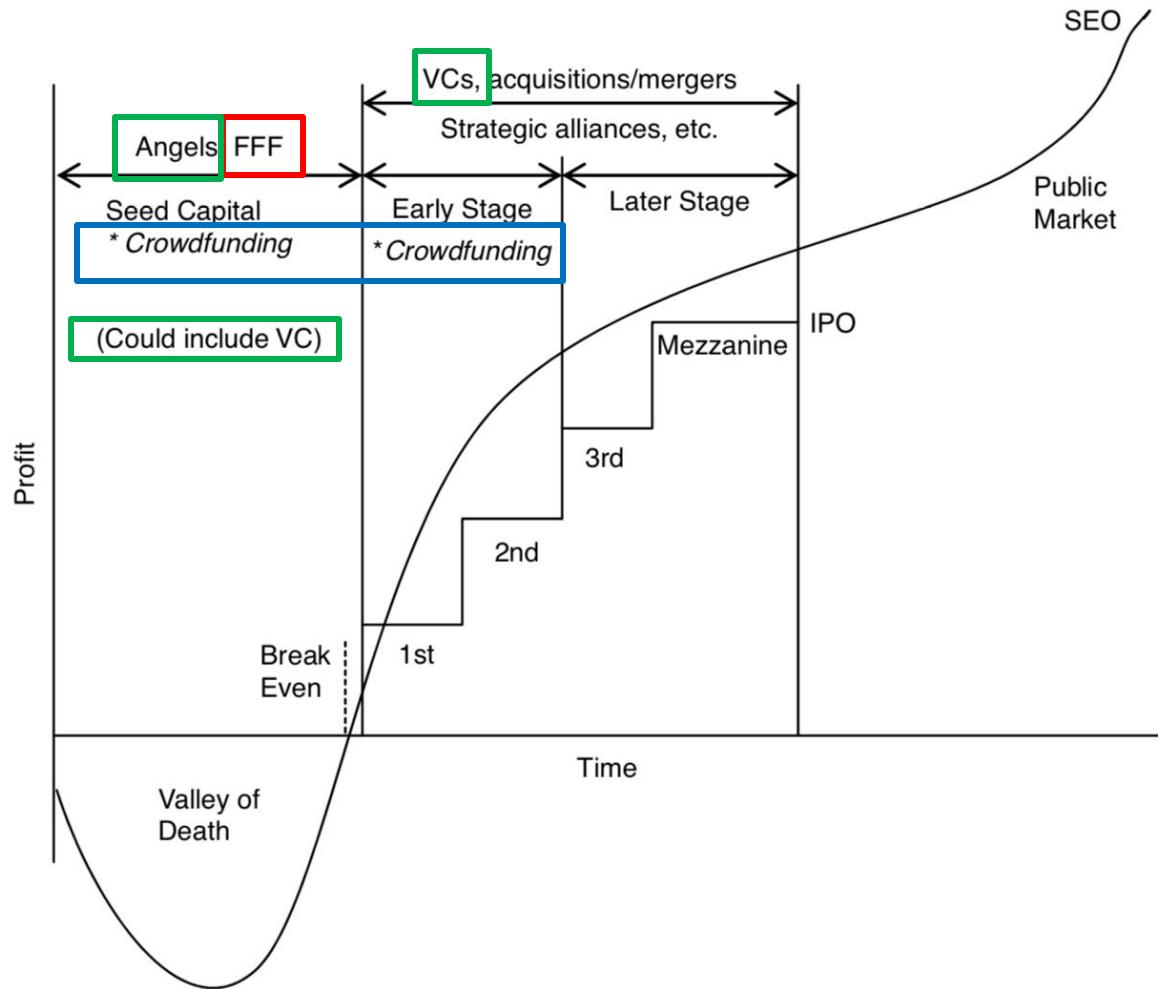
- *Spaghetti only restaurant* dat *out of the box* spaghettigerechten combineert met *the American vibe*.
- Focus op de totaalervaring: **de ultieme spaghettiervaring** in een cosy en trendy kader.
- Loyaal klantenbestand met terugkerende klanten die tevens fungeren als ambassadeurs.
- Schaalbaar concept dat zich reeds bewees met **vestigingen in Roeselare, Aalst, Antwerpen, Brugge en Kortrijk**.
- Op vijf jaar tijd **vertienvoudigde** de Mister Spaghetti groep **haar omzet**.
- Door snel in te zetten op **take-away, delivery én unieke foodboxen** vond Mister Spaghetti ook tijdens de coronacrisis haar weg naar het publiek.
- Via WinWinner zoekt de onderneming **minimaal €100.000 en maximaal €125.000** om **een zesde vestiging** te openen in Oostende.
- Investeren kan via **de (achtergestelde) crowdlending en de winwinlening** (*ontdek de precieze leningsmodaliteiten onderaan deze pagina*)

Bron: Winwinner: <https://invest.winwinner.be/nl/projects/132-mister-spaghetti>

PMV/Z: www.pmvz.eu

- **Startlening**
- **Cofinanciering(+)**
- **Winwinlening**
- **Vriendenaandeel**
- **Waarborgen**

Financieringslevenscyclus

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Private equity

Verzamelnaam voor investeringen via een kapitaalparticipatie of via quasi eigenvermogen in niet-beursgenoteerde ondernemingen.

Private equity wordt verschaft door:

- business angels
- venture capitalmaatschappijen
- private investeringsfondsen
- Family offices

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Business Angels

- Private investeerders die EV en hun knowhow ter beschikking stellen van niet-genoteerde kleine en middelgrote ondernemingen
- Fysieke personen met een ondernemingsachtergrond en managementervaring, die een minderheidsparticipatie willen nemen
- Time-to-exit : 5 à 7 jaar
- Exit-mechanisme : Trade-sale, verkoop aan het management, verkoop aan een venture capital fund of financiële instelling, beursintroductie
- Rendement: meer dan 10% per jaar

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Business Angels

- Doelgroep betreft zowel startende- als groeiondernemingen
- Hoog risicoprofiel: traditionele bankfinanciering en venture capital (nog) geen optie
- Meeste aanvragen door startende ondernemingen die voorbij de FFF fase zijn
- Bv. bij het commercialiseren van een nieuw product of dienst

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Business Angels

- Business angels hebben uitgebreide expertise en een uitgebreid netwerk
- Reputatie kan beslissende factor zijn in onderhandelingen
- Investeren typisch een bedrag tussen 25.000 en 250.000 euro per dossier
- Eveneens bereid om minstens een dag per week tijd vrij te maken om ondernemers te adviseren

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Business Angels

- In België zijn er 2 netwerken en geeft men aan dat er ongeveer 400 business angels actief zijn in deze 2 netwerken.
- Treden op als matchmaker en verminderen de zoek- en informatiekosten
- 10-tal matching events per jaar (BAN Vlaanderen)
- Belangrijke partner m.b.t. cofinanciering
- Volgens bepaalde onderzoeken wordt de zichtbare markt (**oa. markt van BA-netwerken**) geschat tussen 32% en 60% van de totale markt. (dwz. onzichtbare markt : tussen 40% en 68%)

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Business Angels

- <http://www.ban.be>

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Private equity

Private investeringsfondsen zijn fondsen die zich specialiseren in investeringen met private equity. Deze fondsen verzamelen geldmiddelen via bijvoorbeeld pensioenfondsen, verzekeraars, banken of family offices.

Als deze fondsen hun participaties na een aantal jaren weer verkocht hebben betalen zij de beleggers hun inleg terug inclusief het rendement dat behaald is.

Omdat het gaat om aandelenbeleggingen staat niet van tevoren vast hoe hoog het rendement zal zijn.

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Venture capital is gericht op de financiering van jonge ondernemingen

- Seed capital: eerste kapitaalinjectie voor financiering O&O, productdesign en ontwikkelen van prototypes
- Start-up capital: financiering in o.a. kapitaalinvesteringen in bedrijven die net zijn opgericht en nog geen verkopen hebben gerealiseerd
- Later stage venture capital: om de groei te financieren in bedrijven die reeds actief zijn, maar het break-evenpunt nog niet hebben bereikt

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Private equity

Een **family office** is een onderneming die vermogende families de mogelijkheid biedt om op een onafhankelijke manier hun vermogen te laten beheren

- doel is om dat vermogen veilig te stellen voor de huidige en toekomstige generaties
- kunnen rechtstreeks participeren in ondernemingen of via een private equity fonds

Financiering door een risicokapitaalverschaffer

Enkele tips bij het aantrekken van risicokapitaal

- Begin op tijd met het zoeken naar een investeerder.
- Zoek naar een investeerder waarmee het klikt, want men dient meerdere jaren samen te werken. Als het buikgevoel niet goed is, begin er niet aan.
- Maak duidelijke afspraken over de manier van samenwerking
- Spreek ook een exit strategie af om latere problemen en irritatie te voorkomen.

Financiering met vreemd vermogen

Vendor loan

- In bepaalde gevallen wordt in het kader van een bedrijfsoverdracht het gebruik van een “vendor loan” voorgesteld.
- Een “vendor loan” is een uitgestelde betaling door de overdrager van een gedeelte van de overnameprijs.
- Hierbij kunnen bijkomende voorwaarden worden opgelegd inzake terugbetalingsmodaliteiten en achterstelling.

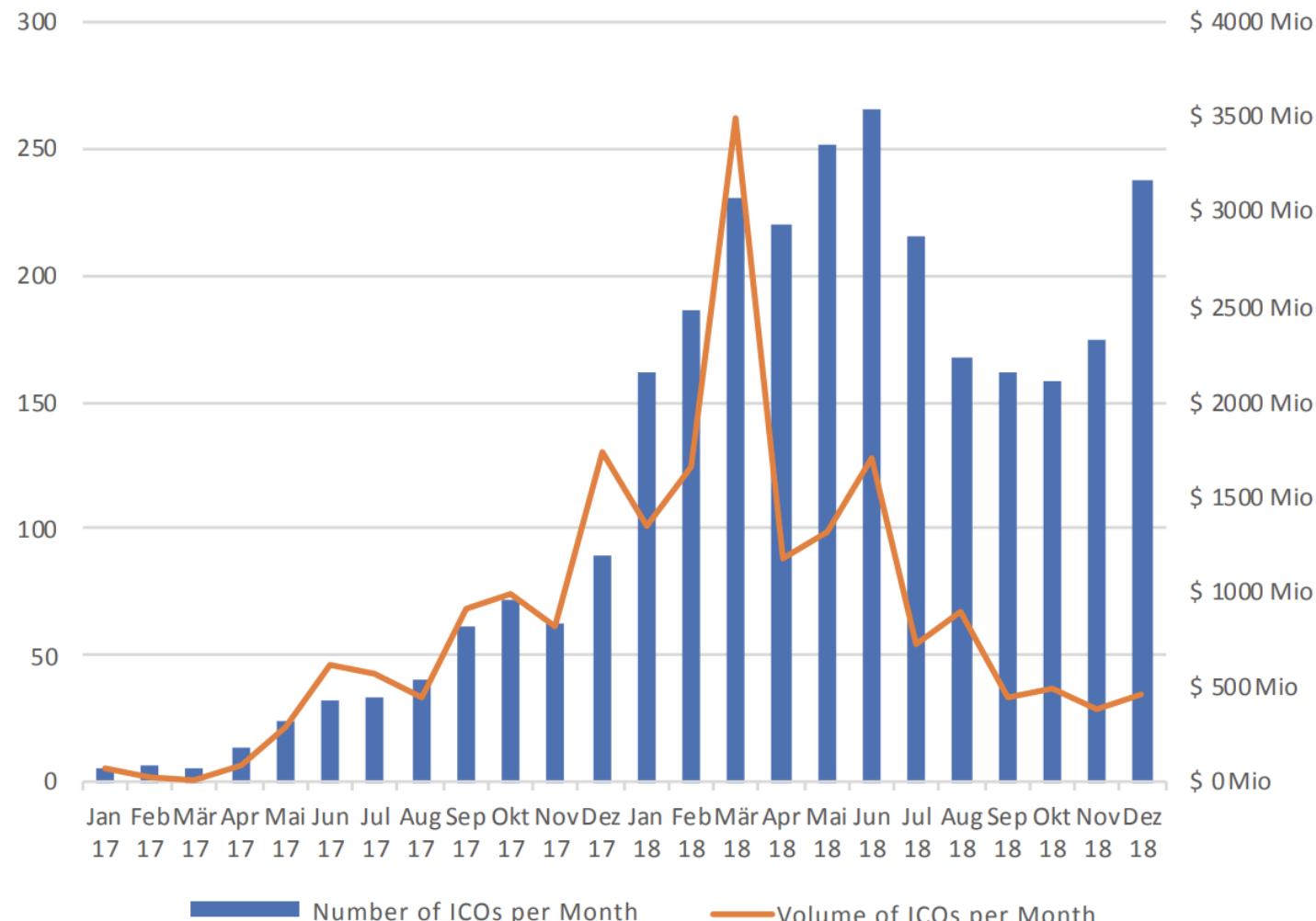
Initial coin offerings

- Een ICO is een nog steeds **ongereguleerde wijze van fondsen-werving** waarbij de startup zijn eigen virtuele munten (nieuwe cryptocurrency of crypto-tokens) uitbrengt die investeerders kunnen aankopen met geld of met bestaande cryptocurrencies zoals Bitcoins of Ethereum.
- De nieuwe munten kunnen later **als betaalmiddel** worden gebruikt. Net zoals aandelen en andere cryptocurrencies zullen ze schommelen in waarde.
- Investeerders willen waar voor hun geld en verwachten dat eens de startup aan zijn activiteiten begint, de munten sterk in waarde stijgen.

Initial coin offerings

- De FSMA geeft aan dat ICO's complex, risicovol en niet-gecontroleerd zijn en dat beleggers niet beschermd zijn.
- Verder wordt er gewaarschuwd voor pump-and-dump praktijken, Ponzi schemes, hacking, phishing of andere vormen van oplichting.
- 2430 ICOs in 2018 (+440%)
- \$14 miljard opgehaald in 2018 (+114%)

Initial coin offerings

Donald Trump's crypto project netted \$350mn from presidential memecoin

FT analysis shows potential windfall for US president in three weeks following launch in January

Oliver Hawkins, Eade Hemingway and Nikou Asgari in London

Published MAR 7 2025

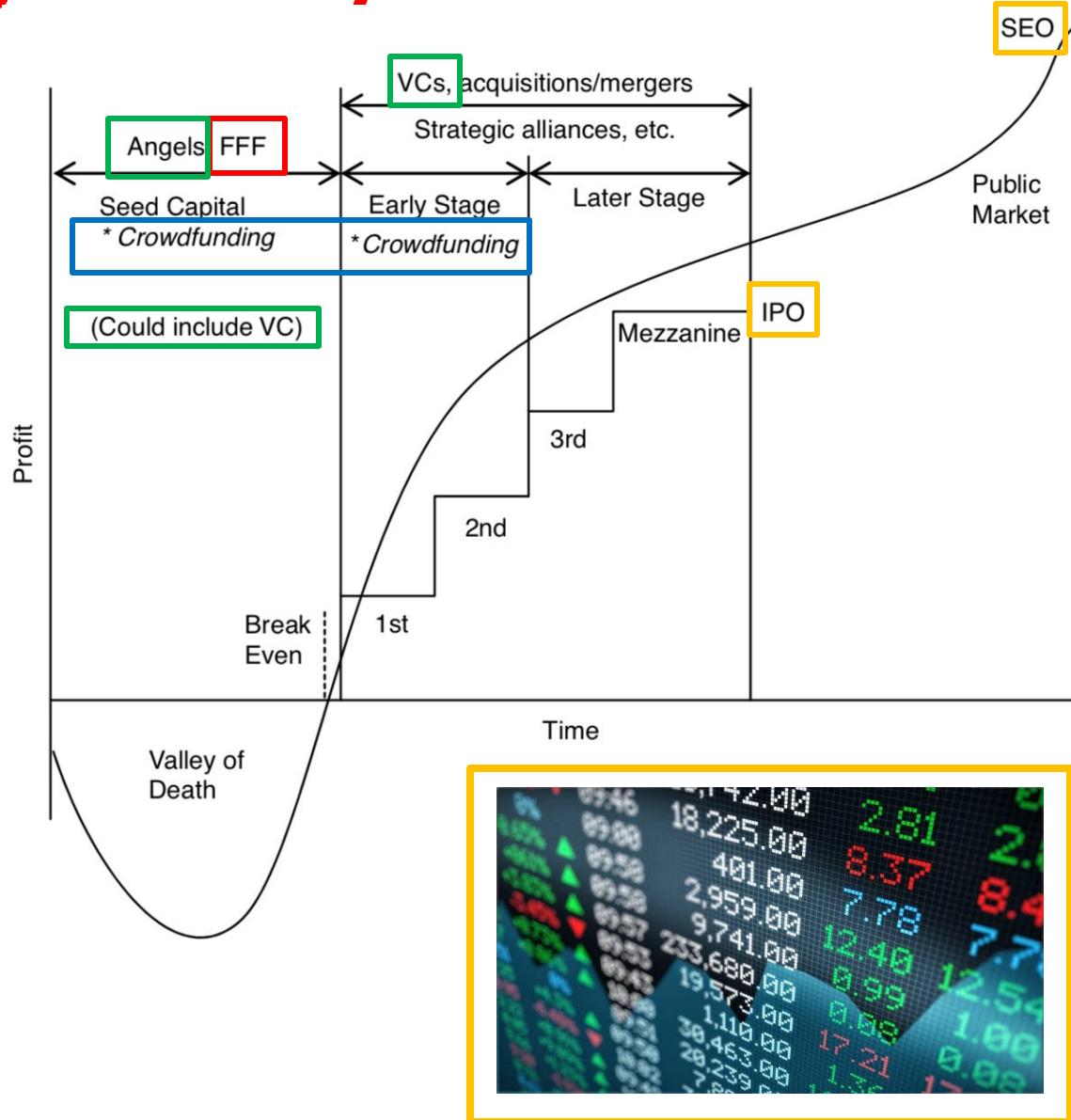
537

Donald Trump's crypto project made at least \$350mn from the launch of his memecoin, a windfall that is likely to fuel concerns over conflicts of interest arising from the token.

Digital wallets owned by the entities running the scheme earned the money from sales of \$TRUMP in the three weeks after it was launched in January, according to a Financial Times analysis of blockchain data.

Trump has faced a [fierce backlash](#) since he and his wife Melania launched memecoins, tokens with no practical use whose value is entirely based on speculation, just days before his return to the White House. Investors and ethics experts have said the sale of [crypto](#) tokens would in effect allow a way to channel anonymous donations to the president while also exploiting retail investors.

Financieringslevenscyclus

Aandelenfinanciering

- Meest klassieke operatie is de uitgave van gewone aandelen tegen vers geld.
- Kan onderhands gebeuren of via openbaare uitgifte
- Een beursintroductie kan het uitgeven van nieuwe aandelen vergemakkelijken, maar is onderhevig aan een uitgebreide en complexe regelgeving.

Externe financiering met eigen of quasi-eigen vermogen

Deelmarkten Euronext Brussel

Euronext

- Internationaal tradingplatform
- Europese en nationale regelgeving
- Duur
- beurskapitalisatie: vanaf 50 miljoen euro

Alternext ⇒ Euronext Growth

- Middelgrote en kleine ondernemingen
- Geen IFRS en verplichte corporate governance
- Beurskapitalisatie: 25-75 miljoen euro

Vrije markt ⇒ Euronext Acces

- Niet gereguleerd
- Nieuwe en kleine bedrijven
- Groot risico investeerders
- Beurskapitalisatie: tot 30 miljoen euro

Expert

- Vervanging fysieke veiling
- Elke Dinsdag
- Niet genoteerde effecten
- Financiële intermediair